

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje
 Leidėjas: LIETUVIŲ SĄJUNGA BRAZILIJOJE
 Atsakomasis redaktorius
 Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
 Faktinis redaktorius
 Stasys Vancevičius
 Rankraščius redakcija taiso savo nuožūra.
 Už apmokamus skelbimus neatsako.

LIETUVIŠIS

O maior e mais antigo jornal da America do Sul.
 Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Atsk. Nr. kaina 400. rs.

Prenu. žrafas kaina:
 Brazilijoje metams 12 miliešu, pusmečiui 6500.
 Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams 15 miliešu, pusmečiui 8 mil.
 REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADR.
 Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-3925
 Caixa Postal 1764 São Paulo.

11-ti METAL.

SÃO PAULO, 1939 m. Spalio - Outubro mėn. 21 d.

Nr. 55 (576)

Bus dalinami dvarai VILNIAUS KRASTE LIETUVOS KARIUOMENĖ DAR NEIĖJO Į VILNIŲ. PASIRA SYTAS ANGLŲ, PRANCŪZŲ, TURKŲ PAKTAS.

Vilniaus krašte bus dalinami dvarai.

Kanno pranešama, kad Lietuvos Vyriausybė esanti išdalinti bežemių ir mažžemių visus Vilniaus krašte esančius stambius dvarus. Tokiu Lietuvos Vyriausybės sumanymu, labai patenkinta Vilniaus krašto biednuomenė.

Vilniaus krašte nuo senų laikų yra daug stambių dvarų, kurie iki šiam laikui priklausė turtingiesiems lenkų dvarininkams. Dabar visi lenkų dvarininkų dvarai bus nusavinti ir išdalinti bežemiams.

Karas Jūrose.

Paskutiniu metu vokiečių laivai vėl paskandino nedidelį anglų, prancūzų ir neutralios Švedijos laivą. Pažymėtina, kad anglų ir prancūzų laivai, kaip ir karo laivai stovi uostuose. Vokiečiai tik veikia ir sąjungininkus povandeniniais laivais.

Povandeninių laivų vokiečiai turėjo labai daug, bet nuo karo pradžios iki dabar anglai ir prancūzai beveik pusę tų laivų sunaikino. Nors vokiečiai savo submariniais jau nuskandino keliolika sąjungininkų laivų, tačiau žinoma tvirtina, kad vokiečių submarinai nepasiekė tų rezultatų, kurių buvo tikėtasi karo pradžioje.

Naujas Paktas.

Spalio 19 dieną pasirašytas naujas visuotinis pagelbos paktas tarp Turkijos, Prancūzijos ir Anglijos. Sovietai ilgiau laiką vedė derybas su Turkija, norėdami išderėti teisingą Dardanelių sąstoją. Sovietai reikalavo, kad Dardanelių sąstojas būtų pereinamas Sovietų žinion. Tačiau turkai po ilgų derybų atmetė visus Sovietų reikalavimus ir pasirašė sutartį su angliais ir prancūzais. Šis Turkijos žygis sudavė didelį smūgį Sovietų planams Balkanuose. Laikraščiai rašo, kad visos Balkanų valstybės liks anglų, prancūzų ir italų įtakoj. Dėl bendros politikos Balkanų pusiausulyje anglai, prancūzai ir italai veiks išvien.

Spalio 8 dieną iš S. Paulo į Maskvą buvo pasiųsta visų Brazilijoje veikiančių lietuviškų organizacijų, laikraščių ir bendrai visos mūsų išeivijos vardu telegrama į Maskvą Sovietų Respublikų vyriausiajam komisarui Kalininiui, prašant, kad būtų sugrąžintas Vilnius ir Vilniaus kraštas Lietuvai. Telegrama Maskvoje buvo gauta pirmą dieną iš ryto, tai yra kaip tik tuo metu, kai Maskvoje buvo sprendžiamas Vilniaus klausimas. Taigi, ir Brazilijos lietuvių siekis tiek prisidėjo prie Vilniaus grąžinimo Lietuvai.

Brazilijos lietuvių telegrama Kalininiui.

Spalio 8 dieną iš S. Paulo į Maskvą buvo pasiųsta visų Brazilijoje veikiančių lietuviškų organizacijų, laikraščių ir bendrai visos mūsų išeivijos vardu telegrama į Maskvą Sovietų Respublikų vyriausiajam komisarui Kalininiui, prašant, kad būtų sugrąžintas Vilnius ir Vilniaus kraštas Lietuvai. Telegrama Maskvoje buvo gauta pirmą dieną iš ryto, tai yra kaip tik tuo metu, kai Maskvoje buvo sprendžiamas Vilniaus klausimas. Taigi, ir Brazilijos lietuvių siekis tiek prisidėjo prie Vilniaus grąžinimo Lietuvai.

Pasikalbėjimas su Lietuvos ministru

Pasikalbėjimas su naujoju Lietuvos ministru Dr. K. Grauziniu išties bus pasakytas ateinančiam, tai yra antrą dieną laidos „Lietuvio“ numerio. Nepraleiskite neskaityti šio numerio.

ŠVELNĖJA SOVIETŲ-SUOMIŲ SANTYKIAI.

Suomijos santykiai su Sovietais paskutiniu metu žymiai švelnėjo. Derybos tarp abiejų valstybių jau eina priegalo ir spėjama, kad pavyks susitarti. Laikraščiai praneša, kad Sovietai daugelyje vietų nusileido suomiams. Suomiai dar tebeleiko sumobilizuoti savo kariuomenę.

— Prasidėjus karui Anglijoje žymiai pabrango pragyvenimas ir darbininkų uždarbiai. Labai daug darbininkų dirba ginklų fabrikuose.

A MANOBRĄ DE MOSCOU

— „Neue Zürcher Zeitung“ informuoja iš Helsinkio, kad niekas neturėtų abejonėti dėl to, kad šis paktas yra tik apsaugos priemonė, o ne realus paktas. Informacija, kad šis paktas yra tik apsaugos priemonė, o ne realus paktas, yra labai svarbi, nes ji rodo, kad Sovietai dar nesirengia karami.

Os circles politicos finlandezes mostram se, tambem preocupados com a entrada de tropas sovieticas na Estonia, o que se reproduziu por assim dizer — a portas fechadas.

E' o que acrescenta o mesmo jornal, que remata:

“As autoridades finlandezas continuam a tomar medidas de defesa e execucao obrigatoria de Helsinkio, que, a noite, e mergulhada na mais profunda obscuridade. Ao mesmo tempo prosegue a transferencia da sede dos diversos ministerios.

PROXIMO ACCORDO ENTRE A TURQUIA, A FRANÇA E A INGLATERRA

Pariz — Os circles politicos parisienses, acolheu com satisfacao o facto das relações turco-sovieticas continuarem cordias, a despeito da suspensao das negociações. E' igualmente apreciada, nesta capital, a lealdade com que a Turquia manteve os seus compromissos com a França e a Inglaterra. Acredita-se que esses compromissos serao em breve confirmados pela assignatura de um accordo triplice;

criação de um bloco BALKANICO CHEFIADO PELA ITALIA

Londres 18 — Telegrammas de Belgrado anunciam que os circles politicos daquela capital esperam a criação de um bloco baltanico, sob a chefia da Italia. Ao que se afirma em Belgrado, effectua-se atualmente movimentos politicos que visam uma intima colaboração entre os paizes baltanicos com esse proposito a ainda uma cooperação entre a Turquia e a Bulgaria. O projectado “bloco” obedeceria a uma politica de estreita neutralidade.

— Fracassaram as tentativas germanicas de expulsão dos francezes do territorio do Reich. O commando allemão esta concentrando oitocentos mil homens nas linhas entre o Mosella e o Rheno, na esperanca de romper a linha dos aliados. A artilharia franco-britanica foi estrategicamente collocada para lancar violento fogo de barrage contra as allemães. Os ninhos de metralhadoras foram dispostos nas alturas, alim de repellir as tropas de Hitler, e causar numerosas baixas.

Martynas Jankus Lietuvos kariuomenės tarpe.

— Os circles militares francezes consideram imminente a violação da neutralidade do grão-ducado do Luxemburgo, em virtude das grandes concentrações de tropas allemães nas fronteiras do paiz.

— A França e a Jugoslavia adquiriram 5.750 aviões de guerra nos Estados Unidos. A compra depende da revisão da lei da neutralidade.

— Informam de Copenhague que foi ovidio violento a nhoneio a nordeste da bahia de Kiel, na Alemanha.

— Em declarações perante o Parlamento, o ministro-presidente da Estonia assegurou que seu paiz continuará a observar a mesma politica de boas relações com todos os visinhos.

Ministras J. Aukštuolis greitai grįž i Lietuvą.

Teko patirti, kad naujam Lietuvos Ministrui I. K. Grauziniui atvykus į Buenos Aires, buvęs Ministras J. Aukštuolis greitai laiku grįž į Lietuvą. Ministras J. Aukštuolis užims aukštą vietą Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijoje.

Kartu su Ministru J. Aukštuoliu į Lietuvą išvyksta ir pirmasis Pasijuntinybės sekretorius p. Blaviesčiūnas.

— Naujausias žinios praneša, kad Italijos santykiai su Vokietija labai atšalo. Daugelis Europos politikų spėja, kad Italija dar gali išeiti į karą prieš Vokietiją. Nėsa mažiausios galimybės, kad Italija stovų į karą prieš sąjungininkus.

— Meksikoje įvairiose vietose prasidėjo elektros pramonės darbininkų streikas.

Kauno senamiestis.

Lietuvos kariuomenė dar neiėjo i Vilnių.

Naujausias žinios iš Kauno praneša, kad Lietuvos kariuomenė dar neiėjo į Vilnių. Gana Vilniaus krašto užėmė Lietuvos kariuomenė pasirošimas. Visoje Lietuvoje organizuojama pagalba Vilniaus kraštui. Lietuvos kariuomenė užims Vilnių artimiausiu metu, kai tik Sovietų kariuomenė baigs kraustyti Vilniaus krašto teritoriją.

Artimiausiu metu Lietuvos kariuomenė bus perkelta iš Kauno į Vilnių. Telegrama iš Kauno praneša, kad Lietuvos kariuomenė dar neiėjo į Vilnių. Gana Vilniaus krašto užėmė Lietuvos kariuomenė pasirošimas. Visoje Lietuvoje organizuojama pagalba Vilniaus kraštui. Lietuvos kariuomenė užims Vilnių artimiausiu metu, kai tik Sovietų kariuomenė baigs kraustyti Vilniaus krašto teritoriją.

— Vilniaus kraštas su šiais nekantrumu laukia šį kraštą galutinai perims.

TVIRTOVĖS, PRIE KURIU PAGULDYS GALVAS MILIJONAI ŽMONIŲ

Kas tai yra Maginot ir Siegfriedo linijos? --- Kodėl, kieno ir kaip jos buvo pastatytos? --- Ar galima jas sunaikinti?

Europoje yra dvi tvirtovės, prie kurių lemta žūti milijonams žmonių. Tos tvirtovės — tai vadinamosios Maginot (Mažino) ir Siegfriedo (Zygfrido) įtvirtinimo linijos. Pirmoji yra prancūzų, antroji — vokiečių. Kodėl jos taip pavadinotos paaiškės šiame straipsnyje.

Iš pasaulinio karo sugrįžęs su sutriuškinta koja, prancūzų seržantas Maginot ilgą laiką galvojo, kaip sutvirtinti sieną su nugalėta Vokietija, nes jam buvo aišku, kad anksčiau ar vėliau tarp Prancūzijos ir Vokietijos karas vis tiek kils. Tačiau atsargos senžantui buvo sunku tokius didelius užsimojimus, kurie kaštuoja milijardus, įvykdyti. Taigi, Maginot galvojo ir laukė tinkamos progos, o tokia proga kaip tik atsirado tada, kai jis gavo karo ministerio portfelį. Tačiau ir tai buvo nelengva: pirmiausia teko įtikinti kitus vyriausybės narius, o paskiau ir parlamentą su senatu, kad tokia įtvirtinimų linija Prancūzijai iš tikrųjų reikalinga. Tik po ilgos ir atkaklios kovos pagaliau 1929 metais prancūzų parlamentas paskyrė 3 milijardus 750 milijonų frankų įtvirtinimų reikalams. Gavęs tokius kreditus, ministras Maginot pasiviečiavo savo karo inžinierius ir jiems pavėdė pastatyti įtvirtinimų liniją. Šitų pinigų tačiau buvo mažai, ir vėliau tam reikiamai vėl buvo skiriamai milijardai. Taip Maginot pastatė naują Vokietijos sieną sutvirtinimų liniją, kuri ir vadinama jo vardu. Gyvas būdamas, jis vargu ar svajojo apie tokį didingą paminklą, kuris kartu yra ir Prancūzijos apsauga.

MAGINOT LINIJA — PRANCŪZIJOS SKYDAS

Kas gi pagaliau ta Maginot linija, apie kurią tiek daug buvo kalbama ligi šiol ir prie kurios dabar dunda patrankos ir skamba plienas? Žinoma, į tą klausimą atsakyti

tiksliai yra neįmanoma, todėl supažindinsime mūsų skaitytojus su šita linija tiek, kiek apie ją buvo rašyta pačių prancūzų spaudoje ir kiek apie ją pateikia žinių prancūzų generalinio štabo pulkininkas, kuris net slepia pavardę ir vadinasi tik tiktai X, savo knygoje „Maginot linija — Prancūzijos skydas“ (Ligne Maginot — Bouclier de la France).

Maginot linija prasideda už keturių kilometrų į šiaurę nuo Šveicarijos sienos ir paliaui Rėiną eina ligi Štrasburgo. Nuo Štrasburgo jau eina toliau vadinama „Laureto įsitvirtinimų zona“, kuri pasiekia Vogėzų kalnus. Dar toliau — priėjimas prie Lotaringijos jau užvertas vadinama Meco įsitvirtinimų linija, kuri jau siekia Belgijos sieną.

Artinamės prie bet kurio Maginot linijos punkto. Žinoma artinamės tik mintimis, nes jokio laikraštiniško prancūzų griežtas sargybinis prie punkto neprileis.

Iš oro viskas atrodo taip, tartum čia būtų paprasti laukai, miškai ar sodrios žolės prižėlusios didžiulės pievos, kurios prašyte prašosi karvių ar avelių bandos. Deja... Po šiais žaliuojančiais miškais po dirvonais ir pievomis, 80 — metrų gilumoje dabar gyvena tūkstančiai gerai ginkluotų vyrų, kurie ir sudaro Maginot linijos įgulą.

Viršuje tik per pusantro ar dar mažiau metro iškilę kulkosvaidžių ir patrankų jodami lizdai ir gelžbetoninės tų lizdų aikštelės. Užtenka ten giliai apačioje paspausti elektros mygtuką, ir aikštelėje tuojau pasirodys patrankų ir kulkosvaidžių vamzdžiai, kurie pradės spaudyti tokia kryžmine ugnimi, pro kurią jokiu būdu negali pralįsti joks gyvis.

Maginot linijoje atskiri fortai vienas su kitu sujungti požeminėmis galerijomis, kurių bendras ilgis sudaro net 600. Taigi, priešui užpuolus

vieną kurią nors Maginot linijos vietovę jai į pagelbą gali ateiti kitų dalių įgulos.

Kiekvienas Maginot linijos fortas turi net po kelis aukštus. Pačiame žemutiniame aukšte, kurį mes pavadinsime „trijumu“, yra municijų, maisto ir vandens atsargos. Aukščiau yra kareivinės, ligoninės ir visos kitos „laivo“ patalpos. Čia viskas taip gerai įsengta, kad net dujų antpuolio metu to, kol nesugadinti jėjmajai ir pats paviršius ligi pirmojo aukšto, kariams joks rimtas pavojus negresia. Oras į požemius traukiamas specialiais vamzdžiais iš už kelto, kilometrų ir pervaromas per tam tikrus filtrus, kurie jį apvalo nuo galimų apnuodijimų. Be to, dar yra specialūs aparatai kurie ap rūpina deguonių. Visai taip, kaip povandeniniame laive.

Po žeme įtaisytos tvirtovės duonos kepyklos, skalbyklos ir pan. Kas 6 kilometrai yra ligoninė su operacijų sale. Taip pat yra susisiekimo reikalams nedidelis elektrinis geležinkelis, kuris jungia visus svarbiausius Maginot linijos punktus.

Karo specialistai tvirtina, kad šita linija gali išlaikyti net didžiausias sunkiųjų pabūklų ir didžiųjų lėktuvų bombų atakas. Tankams prie li-

nijos prieiti taip pat labai sunku, nes linijos priešaky į žemę giliai sukasti geležiniai basliai, kurių gana ilgi galai kyšo iš žemės. Tarp Maginot ir Siegfriedo linijų, tų pačių specialistų nuomone, nėra ne vieno kvadratinio žemės centimetro, kuris atakos metu liktų nepalietas sviedinių ar kulku.

Prancūzams Maginot linija kaštavo 12 milijardų frankų. Prie jos net kelerius metus dirbo 30.000 darbininkų, kurie pajudino milijonus kubinių metrų žemės. Jie, be 600 kilometrų galerijų čia padarė 300 kilometrų strateginių kelių. Linijai buvo panaudota 1.500.000 kubinių metrų betono ir 55.000 tonų plieno.

KOKIA YRA VOKIEČIŲ SIEGFRIEDO LINIJA

Prancūzams atsitvėrus nuo Vokietijos Maginot linija, vokiečių karo vadovybė taip pat nutarė neapsileisti ir atsilyginti tuo pačiu.

1938 m. liepos mėnesį po inspekcinio linijos darbų apžiūrėjimo daabartinis feldmaršalas Goeringas oficialiai pareiškė, kad statoma Siegfriedo linija, kurią dabar vokiečiai vadina „Vakarų volu“ — „Westwall“.

1938 metais Siegfriedo linijos statyba jau buvo varoma

400 kilometrų ilgy. Linija buvo vedama nuo Belgijos sienos ligi Šveicarijos sienos. Prie jos dirbo apie pusę milijono žmonių. Vien tik kelių statybos darbininkų čia dirbo apie 250.000. Be to, prie linijos darbų buvo pašaukta apie 100.000 privalomos darbo tarnybos vyrų bei 85.000 kareivių. Linijos statybai trylika atskirų statybos štabų. Pačių vokiečių šaltiniai skelbė, kad Vokietijoje nėra nė vienos kariuomenės divizijos, kuri nebūtų prie linijos statybos dirbusi po 3—4 savaites 1938 metų pabaigoje ir 1939 metų pradžioje.

Linijos priešaky eina keturių šimtų metrų pločio laukas, kuris yra prismaigstytas geležinių baslių ir perkastas giliau, vandeniui apleidiamu, grioviu. Tas laukas skirtas tankų antpuoliams sulaukyti. Už tankų kliūčių eina kliūtys pėstininkų antpuoliams sulaukyti: kelios eilės ant geležinių žemėje įcmetuotų baslių užtemptų spygliuotų vielų.

Toliau eina aktyvaus priešinosi įtvirtinimai: patrankų ir kulkosvaidžių lizdai. Pirmąją aktyvaus gynybos liniją sudaro kulkosvaidžių lizdai iš gelžbetono. Šita linija eina už 3 kilometrų nuo prancūzų sienos. Šios linijos priešaky taip pat yra platus

apšaudymo laukas. Antroji aktyvaus gynybos linija eina tarp Wintlichio ir Triero, o paskui pasuka į pietus pro Obersteingą, Keiserlauterną, Karlsruhe, Freiburgą. Dar Obersteinas, Karlsruhe, Ploza heimas yra trečia įsitvirtinimų linija.

Antroji ir trečioji linijos yra sustiprintos gelžbetoniniais sunkiųjų kulkosvaidžių ugniavietėmis, požeminių fortų tipo galerijomis, kurios turi net po 2—3 aukštus. Čia įsteigtos kareivinės, ligoninės, municijos, maisto sandėliai ir reikalingos patalpos

sujungtos požeminiais keliais. Tarp sunkiųjų ir lengvųjų pabūklų betonuočių lizdų yra ir kulkosvaidžių lizdai, kurie, priešui sugadinus sviediniais ar kitu būdu pabūklus, gali tarpus ginti sava ugnimi. Patrankų ir kulkosvaidžių lizdai daugumoje yra judomi. Išleisdę seriją šūvių, jie automatiškai įtraukiami. Visi lizdai užmaskuoti.

Kiekvienam fronto kilometrui tenka po 30 ugniaviečių. Už pačios Siegfriedo linijos eina priešlėktuvinės apsaugos įtvirtinimai su specialiais įrengtais stebėjimo punktais, prožektoriais, aerostatais, reinitinėmis patrankomis, kurios taip pat įbetonuotos, ir priešlėktuvinėmis slėptuvėmis.

Kaip jau žinome, šiais metais pavasarį Siegfriedo linija, kai kuriose vietose buvo užlieta vandens, kuris jai padarė didesnių ar mažesnių nuostolių. Tačiau vokiečių karo vadovybė tuojau ėmėsi apgadintas vietas remontuoti ir valyti smėlio užneštas vietas. Be to, buvo imtasi atlikti kamų priemonių, kad linijos vanduo daugiau nebeužlietu.

(B. d.)

Skaityk „Lietuvi“ ir žinosi viska kas dedasi pasauly.

Urugvajaus sostinė Montivideo.

Pakarklio Išdavimas.

/Tąsa iš Nr. 52/

Perėję siaurą lieptą, pertiestą per srauniai tekantį upelį, abu keleiviai pasuko į kalnelį, kur stovėjo Pakarklio sodyba. Visur telkšojo lietaus valkos ir, kopiant į kalnelį, naginės slindėjo, kaip sviestu pateptos.

— Tu žiūrėk, būk gudrus, — vėl prašė Jurkus. Neišsuduok ir niekų netausk.

— Nebijok, dėde, aš ne iš tokių!

Ir berniokas aukščiau pakėlė galvą.

— Tai tu tikras esi kad niekas daugiau nematė tavęs su bėriu, išskyrus tą ankstyvą rytą, kai tu jojai atgal į girią?

Berniukas valandėlę patylėjo, suraukė kaktą pamąstė, paskui tvirtu balsu atsakė:

— Tikrai niekas daugiau nematė.

— Gerai.

— Ir senukas Jurkus, nuėjo ranka, vėl toliau žing-

sniauvo.

— Štai, jau ir sodyba.

Kiemas buvo apleistas. Prie didžiųjų gonkų rigojo žabų krūvos, prie pat laiptų primėtyta skiedrų. O sodas, matyt, daug metų nėra matęs rūpestingos rankos. Apaugęs atžalom, užžėlęs visais, išlaužytom šakom.

Ties tvartais suskambėjo grandinė ir pradėjo loti šuo. Netrukus prie langų pasirodė dvi vaikiškos galvos, kurios stebėjo svetimuosius.

— A, tai šaukėsi! šaukėsi! — šaukė jie. — Ir dar kažkoks berniokas.

Netrukus įžengė į nedidelę pirką. Pro langus veržėsi pilka ūkanoto rudens šviesa. Jau buvo įdėti dviejį stiklai, ir vidury jų, paskendusios tarp samanų ir patalų, žydėjo popierinės rožės. Čia buvo ir tikrų gėlių, gvazdikų sudžiovintų ir atsargiai padėtų ant samaninių pagalvėlių. Krosnis išbalinta. Vaikai gražiai išprausti. Pagyvenusį

moteriškė, šitų namų šeimininkė, buvo žvali moteris, ir visur, kur tik siekė jos ranka, ten darėsi švaru ir šviesu. Tik ten, kur turėjo vyras parodyti savo sumanumą, tenai atrodė didelė netvarka.

— Sėskit, sveteliai, — kalbėjo ji, sėskit.

Ir pažūrėjusi į Stepuką:

— O čia gi kieno sūnas?

— Miškinų ūžuolas, — atsakė juodamasis Jurkus.

— Ar tai tos našlės?

— Tos pačios.

— Žiūrėk, žiūrėk, koks didelis vyras išaugęs. Pažinti nebegalima. Tai traukėtis gi, sveteliai arčiau.

Berniukas užlindo visai už stalo, o Jurkus atsisėdo pakrašty, atsargiai milynę ir išsitraukė samėčius su šaukštais.

— Seniai jau padaryti, tik vis neprisiruošiau atnešti, — lėtu balsu, kraudamas juos ant stalo.

— Išgirdę apie šaukštus, netrukus išlindo iš užkrosnies dar du vaikiškėliai ir apspito svečius.

— Mama, — šaukė jie dabar mes išsiriksim naujus

šaukštus. Senieji nusibodo.

— Gerai, gerai, atsakė motina, — galėsit išsirinkti. Bet dabar bėkit nuo stalo. Kiek kartų sakiau, kad svetimam žmogui atėjus, nelįstumėt į akis.

— Na, ką čia, tegu pasilieka, — bandė prieštarauti Jurkus. Bet motinos žodžio jie labiau klausė. Su didžiausiu triukšmu visi išlakstė pašalins ir pirkioje vėl pasidarė tylu.

Pakarklienė prisitartino prie stalo. Pirmų galiukais paėmė si pradėjo apžiūrinėti šaukštus. Plaukus ji buvo susišukavusi aukštyn. Užsidėjusi šviesiai prijuostę. Rankoves atsiraičiusi, žiūrėdamas į jos ramias akis, rūpestingą, bet dailų veidą, žiūrėdamas į tvarką ir švarą, kurios puosė situos namelius, galėjai pasakyti, kad čia tik geriausi žmonės tegalėtų gyventi. Argi šituos namuos atsirastų...

— Labai gražiai padaryti. Ir kotai tekiom grakščiom gelėm išdrožinėti. Tai dabar vėl apsirūpinom visiems mečams, — kalbėjo ji, gėrėdamasi įgudusio meistro darbu.

— Ką čia... niekai... — mojo ranka Jurkus.

— Tai sakykit dabar, kiek turime atsilyginti?

A... kokio čia atlyginimo! Atsiskaitysim kada su vyru.

Ir patylėjęs, pridūrė:

— O šiandie jis išėjęs kur, kad nematuo?

— A, išėjo čia kažkur su reikalais, — skubiai atsakė moteris ir, norėdama nukreipti kalbą, vėl pradėjo girti šaukštus. Jurkus pastebėjo, kad ji truputį pasijudino, išgirdus apie vyrą. Net ir skruostai truputį išraudo. Bet ji greit susivaldė, ir jos žodžiai vėl buvo tokie pat ramūs, kaip ir pirma.

Netrukus pasirodė ir pats Pakarklis. Iš karto lyg krūptelėjo, pamatęs savo namuose svetimas žmones. Bet paskui, pasisveikinęs, numetė kepurę ir sunkiai atsisėdo už stalo.

— Mums šaukštus atnešė, — kreipėsi žmona. Dabar jau aš ir samtį gerą turėsiu.

— Gerai gerai... — atsakė jis, o jo veidas buvo išvaręs, plaukai susidraikę, akys įdubusios. Skausmo lūpos išsi-

šovusi kakta, didžiulės ausys, nepaprastai judrios akys — viskas atrodė, kad šitas žmogus yra užsiėmęs kažkokiais svarbiais reikalais, arba jį kažkas sunkiai siegia.

— Ir oras po velniū! — pagaliau suniurzgė, kreipdamasis į svečius. — Jūsų gi ten neperlyja?

— Ne, ačiū, neperlyja.

— Ir vėjas netaip užpučia.

— Neuzpučia.

— Kur ten užpūs, kad taip arti prie miško gyvenate.

— Tai jau teisybė, prie miško.

Stepukas kelis kartus atdžiau dirstelėjo į jį, ir jo ausys pradėjo kaisti. Jis dabar vos begalėjo išarti žodį. Suspaudęs kumščius, sėdėjo užstalėje, šėšelio apsiuobtas, o jo širdis pradėjo taip smarčiai plakti, lyg būtų ilgiausia kelių bėgęs per laukus.

— Jis, jis, sušnabždėjo Jurkui į ausį, nutaikęs, kaip niekas nepastebi.

— Jis?

Ir senelio veidas apsiniaukė kaip debesys.

(R. d.)

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS.

PATARTINA NEATIDĖLIOT LEGALIZACIJOS REIKALŲ.

Vietos svetimšalių įstatymas Nr. 3010 aiškiai sako, kad visi Brazilijoje gyvenantieji abiejų lyčių svetimšaliai nuo 18 iki 60 metų privalo registruotis, o miestuose gyvenantieji — registruotis ir išsinti svetimšalių pasą „car teira de identidade“. Tačiau daugelis žmonių į šį įstatymą žiūri pro pirštus, nesirūpina laiku sutvarkyti dokumentų, atidėlioja ir kažko laukia, manydami, kad vėliau nuo to galės „išsisukti“. Čia dar kartą norime pažymėti, kad Brazilijos svetimšalių įstatymas ir ateityje bus stropiai vykdomas, todėl nė vienam lietuviui nepatartina atidėlioti registracijos ir legalizacijos reikalų iki paskutinių dienų, nes paskui teks gailėtis ir turėti daug rūpesčių bei išlaidų. Kaip žinome, registracijos terminas, numatytas įstatyme, baigiasi šių metų gruodžio 22 dieną. Iki šiol dar šis terminas oficialiai neparaštas, todėl lietuviai nepivalo atidėlioti registracijos reikalų, bet turi paskubinti laiku susitvarkyti.

Daugelis lietuvių, ypač ne turtingų darbininkų, nusiskundžia lėšų stoka. „Lietuvio“ redakcija, norėdama ir jiems palengvinti sutvarkyti dokumentus bei išsinti svetimšalių pasą, paruošia visus dokumentus ir išsimokėjimui tik už 65\$000, mokant nuo 10\$000 iki 15\$00000 į mėnesį. Tokiu būdu ir visai neturtin gam žmogui yra galimybė susitvarkyti registracijos reikalus.

Be to, dar norime priminti, kad registruotis ir išsinti „kaderneta“ privalo ne tik vyrai, bet ir moterys, nežiūrint į tai ar jos kur nors dirba ar būna namuose.

Laikraščiai praneša, kad po Naujų Metų visi Brazilijoje gyvenantieji svetimšaliai bus stropiai tikrinami ir tie, kurie nebus sutvarkę savo dokumentų bus baudžiami įstatyme numatytais baudomis. Taigi, patariame visiems lietuviams neatidėliotinai susirūpinti savo registracijos bei legalizacijos reikalais.

MIRĖ LIETUVIS.

Latvių kolonijoje „Varpa“ spalio 10 dieną mirė lietuvis Jonas Šilingas. Kilęs iš Kybartų, Vėlionis vietoje giminių neturėjo. Brazilijoje gyvena jo sesuo, tačiau mes jos adresą nežinome. Vėlionies liko drabužiai ir šiaip įvairių smulkų daiktų.

J. Šilingas buvo rimtas ir susipratęs lietuvis.

B. Urbonas.

IŠ PONTA GROSSA PADANGES.

Ponta Grossa miestas randasi Paranos estade, prie geležinkelio. einančio iš São Paulo į Rio Grande do Sul. Aš šiame mieste gyvenu tik antras mėnuo ir dirbu viename baldų fabrike. Atlyginimą gaunu vidutinišką. Be mačes, čia jau po 12 metų gyvena dar dvi lietuvių šeimos, būtent: Jnozo Reškevičiaus, kilusio iš Alytaus spskr. ir Kazimiero Augustavičiaus, kilusio iš Kauno miesto.

Šiame mieste gyvena daug svetimtaučių, bet daugiausia lenkų, vokiečių, ukrainiečių ir kitų. Mūsų lietuvių čia tik trys šeimos. Mes savo tarpe gražiai sugyvenam, sueinam pasiskaitom laikraščių, pasikalbam ir taip leidžiam liuvosą laiką.

Jonas Pileckis.

AGR. BR. LAUKŠAS ŽADA PERSIKELTI Į PARANOS ESTADĄ.

Mūsų laikraščio bendradarbis agronomas Bronius Laukšas mums rašo, kad po Naujų Metų iš Santa Catarina persikels į Paranos estadą. Agr. Laukšas vėliau žada parašyti daugiau ir dažniau mūsų laikraščiu „Lietuviui“

LABAI PATINKA „LIETUVIS“.

Gyvendamas tolimame Minas Geraes estade 10 metų per visą šį laiką nebuvau skaitęs lietuviško laikraščio ir nesutikęs nei vieno lietuvi. Visą laiką gyvenu tarp svetimtaučių, daugiausia brazilų. Šiais metais netikėtai į Guabirobą miestelį, kur aš gyvenu, atvyko vienas senas „Lietuvio“ skaitytojas Justinas Babickas. Jis man davė paskaityti kelis šio laikraščio numerius ir aš tuojau nutariau šį laikraštį užsiprenumeruoti. Su šiuo laišku siunčiu 18 milreisų ir prašau man siuntinėti „Lietuvį“. Da bar, kada pasaulį kasdien vis nauji įvykiai, tai ir tolimoje provincijoje negalima be laikraščio apseiti. Todėl aš ne paprastai džiaugiuosiu, kad atsitiko laiminga proga gauti „Lietuvio“ adresą ir susipažinti.

Aš nors 10 metų nemačiau nei vieno lietuvi, esu vedęs brazilę, tačiau neištautėjau, neužmiršau lietuviškai ir pramokiau savo žmoną lietuviškai kalbėti.

Adomas Kupčiūnas.

DAUG LIETUVIŲ NORĖTŲ GRĮŽTI Į LIETUVĄ.

Lietuvai atgavus senąją sostinę Vilnių daugelis Brazilijoje gyvenančių išeivių norėtų grįžti į Lietuvą ir ten apsigyventi. Kadangi prasidėjus karui labai pabrango laivokartės į Europą, tai vien dėlto mūsų išeiviai, kad ir labai norėdami, negali grįžti.

Dabar 3-čios klasės laivokartė iš Santos iki Genujos italų laivais kainuoja 3,500 milreisų. Kelionė iš Genujos į Kauną šiuo metu kainuoja

Lietuvių visuomenės žiniai.

Pranešame Brazilijos lietuvių visuomenės žiniai, kad smarkiai pakilus laikraščio popieriaus kainai ir žymiai padidėjus laikraščio išlaidoms, esame priversti pakelti „Lietuvio“ atskirų numerių kainą. Nuo spalio 15 d. „Lietuvio“ visose laikraščio kioskuose ir pas platintojus bus pardavinėjamas sekančiais antradienio laidos atskiras numeris — 300 reisų ir penktadienio laidos atskiras numeris 400 reisų. Reiškia, kiek vienos laidos atskiro numerio kaina pakeliamą 100 reisų.

Mūsų troškimas yra, kad laikraštis būtų kuo plačiau skaitomas ir platinamas. Suprantame, kad jo atskiro numerio kainos pakeilimas gali plačiai atsiliepti į laikraščio išsiplatinimą, tačiau dėl smarkiai padidėjusių išlaidų esame priversti tai padaryti. Mes tikimės, kad visi „Lietuvio“ skaitytojai supras sunkią padėtį ir visi bedromis jėgomis padės toliau laikraščiu augti ir stiprėti, nežiūrint į nepalankias aplinkybes. Galimas daiktas, kad ateityje popieriaus kainos bus žemes-

nės ir pastovios, tada vėl galėsime laikraštį pardavinėti atskirais numeriais sena kaina.

Nežiūrint į išlaidų padidėjimą, laikraščio prenumeratos kaina palieka kaip buvo. 1940 metams „Lietuvio“ prenumeratos kaina lieka 12\$000 gaudant abi savaitės laidas kartu. Kas nori gauti kiekvieną laikraščio laidą atskirai ir ne mokamą priedą „Lietuvio“ kalendorių 1940 metams, tam už prenumeratą metams reikia mokėti 15\$000. Į Lietuvą ir kitas šalis prenumeratos kaina taip pat paliekama sena.

Kas užsiprenumeruos laikraštį dabar, tai jį gaus nuo šio laiko iki 1940 metų pabaigos.

„Lietuvio“ kalendorius 1940 metams jau sparčiai ruošiamas spaudai ir bus išsiuntintas visiems metiniams „Lietuvio“ skaitytojams, sumokėjusiems iki Naujų Metų už prenumeratą 15\$000, šių metų gruodžio mėnesio pabaigoje.

„Lietuvio“ Redakcija ir Administracija.

irgi apie 1500 milreisų. Taigi iš viso kelionė iš Brazilijos į Lietuvą 3 čia klase šiuo metu kainuoja apie 5.000 milreisų.

SAUSRA S. PAULO ESTADE.

CAMPINAS. CAMPINAS ir kitų apylinkių kolonistai labai nusiskundžia dėl didelės sausros. Jau daug laiko, kai S. Paulo estade nėra pakankamai lietaus. Dėl lietaus stokos labai kenčia pasėliai Sausra įvairiose vietose padarė daug nuostolių.

POETO K. ČINČIKO DOVANA „LIETUVIO“ SKAITYTOJAMS.

Mūsų laikraščio bendradarbis, poetas Kostas Činčikas „Lietuvio“ paaukojo „Lietuvio“ redakcijai apie 150 egzempliorių savo eilėraščių rinkinį „Velniai Rojuje“. „Velniai Rojuje“ eilėraščių knygutę gauna visi metiniai „Lietuvio“ prenumeratoriai kartu su kalendorium, kurie pirmieji užsiprenumeruos laikraštį 1940 metams ir sumokės už prenumeratą 15 milreisų iki Naujų Metų.

SKAITYTOJAI ŽADA PAREMTI LAIKRAŠTĮ.

Jau buvome rašę, kad pas-

krtinio laiku labai pabrango laikraščio popieris ir padidėjo kitos laikraščio leidimo išlaidos. Taipgiir bendrai pasunkėjo laikraščio medžiaginė būklė, nežiūrint į tai, kad „Lietuvio“ skaitytojų skaičius nuolat auga.

Sąryšų su padėties pasunkėjimu redakcija gauna iš įvairių vietų laišku, kuriuose mūsų laikraščio skaitytojai ragina nenusiminti ir toliau dirbti. Skaitytojai visomis išgalėmis pasižada ir toliau paremti laikraštį, kad tik jis tvirtai laikytųsi ir progresuotų.

Nežiūrint į tai, kad pasunkėjus padėčiai buvome priversti atskiro laikraščio numerio kainą pakelti, „Lietuvio“ platinimas, kaip teko patirti, ne tik nesumažėjo, bet nuolat auga. Tai labai džiuginantis reiškinys. Mūsų skaitytojų ir bičiulių padedami tikimės visas kliūtis nugalėti ir žengti pirmyn.

MOK. S. BAKŠYS GRĮŽI Į S. PAULO.

Vysk. M. Valančiaus lietuvių mokyklos vedėjas mok. S. Bakšys, kuris prieš kurį laiką buvo išvykęs į provinciją atostogų, greitu laiku žada grįžti į S. Paulo.

TIK „LIETUVIŲ“ SKAITYTOJAMS VISKĄ ŽINOSI.

SPORTAS Toliau.

Taigi, sekmadienį, spalio 22 d. baigiame, iki finalo visus futbolo susitikimus. Vadinamas aikštėje matysime Mokos B, Parque A ir Bom Retiro A kovotojus. Krepšinio žaidynės paliekamos sekančiam sekmadieniui, t. y. spalio 29 d. Sekmadienį rungtynės pradamos 2 val. Mokoje. Rungtynėse, kaip ir iki šiol, vadovauja p. V. Rosenbergas.

Po šių parengiamųjų susitikimų vyksime didelei iškyklai į Vila Galvão, tai bus lapkričio 19 d. Vila Galvão bus pravesta: futbolo ir krepšinio finalinės, 2 jų klm. eitynės, plaukymas 150 m. krūtine, nugaru ir laisvu stiliumi, šuoliai nuo tiltelio į vandenį, komiškas sportas, savarankūs skyrių pasirodymai. Po pietų t. y. 1 val. po didelių kovų ir

įtampos, bus galima laisvai atsikviepti gegužinėje. Ši mėgėjai galės puikiai iššokti, nes šokiams paimta džioji Vila Galvão salė. Ištimų gegužinėje galima gerodros, jau dabar skyrių dybose. Iki gegužinės tur dar laiko pakankamai, jai galima ir tinkamai rūnuoti, mums, lithuanieciams svarbu stiprus sportinis sirodymas; rungtyniškai galime užmiršti kasdien pratybų, tuo labiau, kada tėje būsime daugelio stebimi. Be to, kiekvieno tuhaniečio, dalyvaus ar dalyvaus kokiame sporte, reiga jo paties, artimųjų pažįstamųjų dalyvauti retoje iškykloje — gegužin

J. U-

Geriausieji pasirodę dešimtmečio varžybose Bom Retiro skyriaus lengvaatlečiai: Valentinus Pakalnis, Alb. Girčys, Ignas Žiedas.

IŠ BOM RETIRO.

Spalio 13 d. skyrius turėjo stalo teniso rungtynes su vienu iš stipriausių São Paulo Associação Empregados no Comercio de São Paulo klubo. Rungtynės vyko varžovo patalpose, — buvo tikrai įdomios ir ryžtingos abiejų pusių, per tai sutraukė didelį būrį žiūrovų. Nors namiškiai buvo tikri ir net stipriai laimėjimu, bet baigėsi pirmosios lithuaniečių laimėjimu, antros ir trečios pralaimėjimu šią paseka: 200 x 194; 149 x 150; 61 x 100.

Pirmadienį numatytos stalo teniso rungtynės su Brasil Clube, skyriaus patalpose, o trečiądienį su Liberdade F. C. jų patalpose. Be to, greitu laiku mano padaryti varžybas su São Paulo stalo teniso meisteriu.

Spalio 16 d. skyrius turėjo visuotinę narių sueigą kurioje aptarti stipresnios veiklos planai, savarankus/prosrama/skyriaus dalyvavimas Lithuanijos dešimtmečio minėjime, išrinkti nauji futbolo vadovai: Kazimieras Martinaitis, Edvardas Peleskis, Pranas Greibus.

SMULKIOS ŽINIOS.

— Suomija atsakė 1940 rengti pasaulio olimpijadnes rūpi jos pačios gyvyklausimas. Greičiausia, 1940 met. olimpiados visai bus, nes jokia valstybė tokį trumpą laiką negalėtų įvykdyti Gaila Suomijos, k i olimpiados rengimą j d milijoninį kapitalą ir visos riopas viltis, negauna jo atlyginimo.

— Po grėsusios didelės karo audros, sporto gyvenimas Lietuvoje vėl buvo dar didesniame veržime. Dažniau rodomi užiet futbolo komandos, tęsiamas futbolo 1940 m. pirmenybi pradėta 39 — 40 metų krepšinio pirmenybės, vykdomas plaukymo, lengvosios. atletikos varžybos. Po audros grįži giedra!

— Nors Vokietija ir labiausiai sutraukusi į karą, bet sportas vistiek eina savo keliu gauna lygių teisių kaip rimties motu. Pereitą sekmadienį buvo visa eilė futbolo rungtynių dargi net su svetimaisiais.

Viktoras Jesevičius.

Brazilijos indėnų būrys.

LIEUVIAI IR SVETIMŠALIAI,

Pasy vertimas tik 9\$800
PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Dr. Genoplos Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (3 andar sala 3) Tel. 2-0226 S. Paulo.

PIJAUS RUTKAUSKO
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Ši darba greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir
pagaug kitar. Siuvama pagal naujausių modų mode-
LIEUVIAMS NUOLAIDA.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SA-
MIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Dr. Paulo Licciardi

Anta Casa Gydytojas-Operatorius

UTERO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER
HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gy-
REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir
GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos pro-
Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Ben-
gydymas anemijos, liesumo, negalavimų, lytiško sil-
ir t. t. Bendra chirurgija.

autorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444
nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos
Tel. 5-4175. KVIECIAMAS VYKSTAI NAMUS BET
VALANDĄ DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo fakulteto)

linės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žė-
tikimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai
iki kiti juridiniai reikalai.

Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.i
4-214. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v.
KALBA LIETUVIŠKAI.

TAUTIEČIAI

Savo pačių naudai kreipkitės i
„Lietuvio“ redakciją šiais reikalais:

Norėdami užsiregistruoti ir išsi-
svetimsalio pasą (carteira de
tidade para estrangeiro.)

mus paruošiami visi dokumentai tiksliai, greitai, sąži-
ir daug pigiau kaip kitur. VISOS INFORMACIJOS

Norėdami išgauti liudima (Cer-
do desembarque) iš Santos ar
de Janeiro uosto policijos ir imi-
cijos istaigtų.

iname liudymą greitai, be vargo, važinėjimui į San-
be didelių išlaidų. Prisiunčiame dokumentą pasū į
Teikiame nemokamai visas informacijas laiškais
gyvenantiems lietuviams. Atsakymui reikia pridė-
ženkli už 400 reisų.

Norėdami turėti tikslų paso ar do-
mento vertimą.

ame pasus ir įvairius dokumentus vertimui. Pasų
mentų vertimai atliekami greitai, tvarkingai ir pi-
kitur.

Norėdami gauti savo senojo paso,
čio Lietuvos Konsulate, vertimą
ame ir paruošiamas vertimus legalizacijos ir kitiems
ams tų pasų, kurie yra Lietuvos Konsulato archyve
10 milreisų. Norėdami gauti Jūsų paso vertimą, tie-
kreipkitės į „Lietuvio“ redakciją.

iminkite patys ir kitiems pasaky-
kad kreipdamiesi visais reika-
i „Lietuvio“ redakciją būsite pa-
inti, sutaupysite laiką ir pini

tikslas ne pasipelnyti, bet sąžiningai patarnau-
tautiečiams. Už patarimus ir informacijas nei-
jokio atlyginimo ir nereikalaujame jokių pasizadėji-
varžome teiriantis ir kitur.

terasantus priimame:

is darbo dienomis nuo 9 iki 7 val. vak.

DĖL SVETIMŠALIŲ REGISTRA-
CIJOS IR „KADERNETU“.

Einant įstatymu N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieji
svetimsaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių
metų gruodžio 22 dienos privalo užsiregistruoti ir išsiimti
„carteira de identidade para estrangeiro modelo 19“.

TAUTIEČIAI, neatidėliokite daugiau laiko ir pasisku-
binkite dabar tuojau užsiregistruoti ir išsiimti „kadernetą“.
„Kadernetą“ su registracija, pasų vertimais ir visais
kitais reikalingais dokumentais kainuoja tik

70\$000.

Interesanai reikalinga tik išsiimti „atestado de re-
zidencia“ iš vietinės policijos delegacijos.

Neikite kitur pirma nepasiteiravę pas mus. Krei-
piantis pas mus nesugausite laiko ir sutaupysite pinigų.

Taip pat išrūpiname įvažiavimo liudy-
mus (certidão da policia maritima) iš Santos
ir Rio de Janeiro.

Visais registracijos, „kadernetų“, vertimų, prašymų
reikalais kreipkitės į

„Lietuvio“ redakciją, rua Bandeirantes
474 Caixa Postal 1674 tel. 4-3925 ir į Agen-
cia Raickas rua dos Gusmões nr. 324.

Galima kreiptis ir sekmadieniais nuo 10 iki 12 val. į
„Lietuvio“ redakciją galima kreiptis vakarais nuo 8 iki 10
val. trečiadieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS

Vokiečių fotografijų istaiga

„BERNARDO“

Jose Levkovits

Įsteigta 1890 metais

Rua Silva Pinto, 264 sobr.

Atlieka įvairius darbus foto-
grafijų srity. Specialybė pa-
didinime, o taip pat su da-
žiais.

São Paulo. Tel. 5-4954

Darbas greitas, sąžiningas
ir pigus. Vyksta į namus fo-
tografijų reikalais. Daro iš
fotografijų naujas.

Diplomuotas Europoje ir São
Pauly, su daugelio metų prak-
tikos. — Blombuoja dantis
už 10\$000 su parcelana, arba
sidab ru.—Darbas garantuotas

Arthur Schmidt

Trau kia dantis be skausmo už
5\$000 Atidaryta dieną ir naktį.

Rua S. Caetano, 447 (sen
nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Alfaiataria Estan

Stasio Šliktos Siuvykla „Estan“

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-1940 yra
žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUKIAUSIŲ
MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR
SĄŽININGAS. Prie siuvyklos veikia moteriškų rūbų skyrius,
kur siūviami paltai ir kostiumai. Ši siuvykla atidarė
skyrįant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai Lietuviams nuolaida.
atlieka visus spaustu- Užeikite įsitikinti
vės darbus.

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194 TEL. 4-3453

Seniausia Lietuviška

siuvykla mūsų kolonijoje.

Medžiagas perka dide-

lėmis partijomis, todėl ir

kostiumai mūsų siuvyklo-

je pigiau, kaip kitur.

Taip pat turime gatavų

kostiumų ir kelnių vilno-

nės medžiagos po 38\$

pusvilnonės — 18\$000

brimo medžiagos kel-

nės nuo 6\$500.

Didelis pasirinkimas gatavų darbinų rūbų.

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS

Siuvykla „KAUNAS“, Rua Duque de Caxias Nr. 40 S. Paulo

(prie Sorocabano st.)

S. PAULO — RIO DE JANEIRO TIK PER 11 VALANDŲ

moderniškais ir luksu niais autobusais. Autobusai puikiai
siai rengti. Minkštos odynės, tualetas, W. C., radio, baras
t. t.

Pakeliui sustoja Taubaté, Guaratingueta, Bananal ir
Poso Seco. Bilietas tik 65\$000. Į ten ir atgal 110\$000. Iš
S. Paulo išeina kasdien 8 val. ryto ir į Rio atvyksta 7 v.
vakaro. Iš Rio išvyksta 6 val. ryto ir į S. Paulo ateina 5
val. vakaro.

EXPRESSO S. PAULO—RIO DE JANEIRO.

Alameda Cleveland, 101 (prie Sorocabana stoties)

Tel. 5-7795 S. Paulo.

Rio: Av. Rio Branco, 9 3º andar sala 338 Tel. 23-2858.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m. J. Vidaus ugos, chirurgija, ve-
nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 500. (Kampanis Boa Vista ir 25
de Março) 2 andar, salos 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5
aukšte. Tel. buto 2-5068.

DR. S. MEIPIŪ

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOS IR RIO UNIVERSITETO
Vidurinių, venerinių ir nervų ligų specialistas. Priima nuo
2 iki 6 val. vakaro. Kainos nemokamos. KONSULTORIJA
Rua Barão de Limeira Nr. 139 salė 5-3 Tel. 4-371

MECHANIKAI - SPECIALISTAI

FILÍPE & SOARES

Alameda Barão de Limeira, 324

Perka ir parduoda įvairių tipų motociklus ir jų dalis
Taiso, dazo ir nukeičiaju motociklus ir jų dalis. Darbas
greitas ir garantuotas. Didens įvairių varitotų ir naujų mo-
tocikių pasirinkimas. Kainos labai pigios. Užeikite įsit-
kinti.

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu darome stam-
bių nuolaidą.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephenigia)

Tel. 4-0310

Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinik-
Visiskas gonorejos gydymas per 10—15 dienų su gara-
tija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekma-
dieniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central
do Brasil, C.A.I.C skirsto ir parduoda už mažą įsimokėjimo
mokeštį didelį daržų — chacara — kur yra tūkstančiai šių
medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, La-
ranjeiras ir daugelį kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduo-
damos geras namas is atų pastatai su zemes sklypais. Dato,
daržų su geru maikų mir kų, kurį galima parduoti po 500 reisus
metrų. Traukiniai išeina

iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14, 30

Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo.

Sekmadeniais telrautis prieš stotį Carvalho de Araujo
krautuvėje pas Antonio Kirsten.

LIEUVIŠKA SIUVYKLA
„VILNIUS“

Siuva vyriškus ir moteriškus rūbus
kostiumus, paltus ir t. t.

Judžiausias įvairių medžiagų pasi-
rinkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI TIK
PO 20\$000 Į MĖNESĮ. Musų siuvyklo-
je galite pasisiūti rūbus ir neturėda-
mi pakankamai pinigų.

Centras: Skyrius:

Rua da Mooca, Pr. Julio Mesquita
3027. Tel. 2-8854 60. Tel. 4-5015

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.
MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontrak-
tus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Cha-
madoms ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS. GONOREJA VISOSE STADIJOSE
GYDOMA MODERNISKIAUSIAIS BŪDAIS
KAINOS ŽEMOS. Patengvina mokėjimo

salysgas.

BARÃO DE ITAPETINGING, 242 3º and

Tel. 4-0218 São Paulo.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak.

Sekmadeniais nuo 11 iki 12 val.

Galite gauti papigintomis kainomis

Įvairių naujausių lietuviškų knygų — romanų, apysakų
dainų, eilėraščių ir t. t. Taip pat naujų lietuviškų plokšte-
lių, vyčių, Vytauto Didžiojo, Dariaus — Girėno ir kitokių
paveikslų, maldaknygių ir lietuviškų atvirukų. VISKAS PA-
PIGINTOMIS KAINOMIS.

Papuoškite savo kambarių sienas gražiais paveikslais
ir lietuvišku vyčiu. Jie jums primins, kad esate lietuviai.
Pasinaudokite progą pigiai įsigyti puikiausių lietuviškų
knygų.

Knygos, paveikslai, atvirukai ir kt. taip pat siunčiami
ir į provinciją (interiorą). Informacijas teikiame ir raštu
laiškais. Rašant laišką reikia pridėti atsakymui pašto žen-
klą už 400 reisų. Kreiptis asmeniškai ar rašyti: „LIETU-
VIS“, RUA BANDEIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764

SÃO PAULO.

Noticias diversas

— Chego a Kaunas a mis- são sovietica encarregada de applicar o pacto de defesa russo-lituano.

— O governo lituano deci- diu a emissão de um empre- stimo interno de 2.270.900 li- bras esterlinas para auxiliar a região de Wilnã.

Anunciou-se em Berlim que a conferencia de Stocol- mo resolveu reaffirmar a so- lidariedade dos paizes scan- dinavos com a Filandia, assim como na politica de neutrali- dade e nas consultas sobre os problemas economicos.

— Os circlos suecos con- sideram impossivel em anten- dimento entre a Finlandia e a Russia, uma vez que as exigencias sovieticas com- promette a independencia do paiz.

— O governo allemão or- deno o recenseamento do gado vivo existente no paiz.

— Refugiaram-se na União Sovietica varios deputados ju- deus polonezes.

— Foram augmentados em 30 o/o os salarios dos tripu- lsutes dos navios italianos que viajarem para o norte da Europa.

— Esta sendo estudado um tratado comercial entre os Estados Unidos e a Argentina.

— A policia da Hungria prenebe numerosas nazistas, que tinham organizado uma sociedade secreta.

— Installou-se em Madrid a general Franco, A cidade vol- tou a ser capital da Hespanha.

Padėka.

Aš, žemiau pasirašęs, Ka- zys Puodžiūnas, vedęs, gyve- dęs, gyvenantis ant Rua Ma- tarazzo, 210 sirgau ir gulėjau lovoje, nežiūrint į kelių gy- dytojų vaistų. Jaučėiu didelį galvos skausmą, silpumą ir negalėjau valgyti bei ramiai miegoti. Maniau, kad jau iš ligos nepasiliuosuosiu. Tačiau savo draugo patariamais, vė- liau pasikviečiau Dr. Paulo Lieciardi, gyv. ant rua Silva Pinto, 444 /Bom Retire/. Nuo šio gydytojo greitai pasijutau geriau.

Šiandien dėka tam gydyto- jui, jaučiuosi sveikas ir vie- šai per šį laikraštį jam dė- koju.

Dėkoju taip pat Dievui, kad mane išgyėė Dr. Povilo rankomis. Šis žymus gydyto- jas mane sėkmingai išgydęs parodė savo didelius gabu- mus ir moderniškos medici- nos galiã.

/pas./ Kazys Puodžiūnas.

PRAŠOM! ATsilankyti

į Agencia Ralickas, rua dos Gusmões, nr. 324, atsimti „Car- teira de Identidade para Es- trangeiro, modelo 19“ šie as- menys:

- Bolleslovas Veržbičkas
Julia Smitas
Kazys Matuzonis
Liudvikas Skarinkevičius
Jonas Latvėnas
Jonas Debskis
Jonas Dambrauskas
João Polonis
Antonio Genis
Viktoras Tvardauskas
Marija Oselevičius

Paieškojimas.

Aš, Kazė Zelėnkevičiūtė, paieškau savo brolio Kazi- miero Zelėnkevičiaus, kilusio iš Garliavos ir atvykusio į Brazilija 1926 metais. Ankš- čiau jis ilgã laikã gyveno Ponta Grossa mieste, bet 1936 m. išvyko į S. Paulo ir nuo to laiko nėra apie jį jokių žinių.

Jis pats, arba kas apie jį žino, prašoma atsiliiepti šiuo adresu:

Jonas Pileckas
Gaixa Postal 176 Ponta Grossa
Est. do Paraná.

Ieškoma P. šilingaitė.

Šiuo paieškau Jono Šilingo

kilusio iš Kybartų pėsers p. Šilingaitė. Jos brolis Jonas Šilingas mirė šio mėnes.o 10 d. kolonijoje „Varpa“. Vėlo- nės liko drabužiai ir kit smulkūs daiktai. P. Šilingai- tės prašoma atsiliiepti šiuo ad- resu:

Balys Urbonas
c. p. 104 Col. „Varpa“
Quatã, E. F. S.

REDAKCIJOJ YRA LAIŠKAI:

- A. Apiniui, J. Benertui,
M. Bambiutei, V. Banaičiui
S. Čiurkinui, P. Dulinskiui, T.
Dėdelei, V. Giedraičiui, J. Ga-
rškai, P. Kareivai, S. Lapins-
kui, P. Mielui, Iz. Matulienėi,
P. Norkaičiui, J. Olevičiui, J.
Povilaičiui, A. Paplauskui, J.
Parasčiakui, St. Suobliui, J. Sa-
kalauskui, J. Šablevičiui, V.
Žemėliui, J. Vignai,

Jau Laikas Prenume- ruoti „Lietuvi“ 1940 Metams

Patarlė sako, kad tik laukiniai žmoms laikraščių nes- kaito. Taigi nebūkime laukiniai, bet kultūringais žmonėmis. TODEL VISI KAIP VIENAS 1940 METAMS UŽSIPRENUME- RUOKIME „LIETUVI“.

„LIETUVIS“ yra seniausias, didžiausias, pigiausias ir plačiausiai skaitomas lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

„LIETUVIS“ yra vienintelis mūsų kolonijoje, kuris išėina du kart į savaitę, duoda pačias naujusias ir ido- miausias žinias iš Lietuvos, mūsų kolonijos gyvenimo, Bra- zilijos ir viso pasaulio.

„LIETUVIS“ yra iliustruotas, spausdinamas ant gero popieriaus, turi didelį formatą ir todėl saitytoju malonu jį skaityti.

„LIETUVIS“ savo mėniniams prenumeratoriams duoda nemokma prieda DIDELI IDOMŲ IR GAUSIAI ILLUSTRUO TA „LIETUVIO“ KALENDORIŲ 1940 METAMS.

„LIETUVIS“ yra nepartinis, visu lietuvių išėivių laik- raštis. Jis gina lietuvių darbininko, ūkininko, kolonisto ir kiekvieno mūsų išėivių reikalus. Jis visada rašo teisybę ir nekenčia melo.

„LIETUVI“ skaitydami būsite geriausiai ir plačiausiai informuoti, kas dedasi mūsų senoj tėvynėj Lietuvoj ir pla- čiaime pasauly.

Taigi, 1940 metams ne tik patys užsiprenumeruokite dabar tuojau „LIETUVI“, bet paraginkite tai padaryti visus savo draugus, gimines ir pažintus. UŽSAKYKITE TAIP PAT „LIETUVI“ SAVO GIMINIAMS BEI DRAUGAMS I LIE- TUVĄ BEI KITAS ŠLIIS Suteiksėte jiems daug džiaugsmo.

„LIETUVIO“ prenumeratos kaina metam su kalendo- rium ir su persiuntimu kiekvienos laidos atskirai tik 15 milreisu, pusmečiui 8 milreisi. Re kalendoriaus ir su per- siuntimu abiems savaitės laidu kartu metmas 12 milreisu, pusmečiui 6\$00. I Amerika, Kanada, Argentina, Urugvajū bei kitas Šiaurės ir Pietu Amerikos šalis prenumeratos kai- na 15 milreisu, pusmečiui 8 milreisi, I Lietuva ir visas kitas pasaulio šalis metams 20 milreisu, pusmečiui 10\$00.

PINIGUS SUISTI ŠIUO ADRESU: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO /Brazilija/

PARDUOMAS NAMAS

Casa Verde rajone ant rua Maria Setubal, 24 labai pigiai parduodamas namas iš 3 kambarių, virtuvės, vonios, terasos ir su sklypu 10 x 30 metr. Parduodamas išsimokė- jimui, įnešant nedidelį įnašã.

TIK 2\$000

Tik už 2\$000 galite gaut „Lietuvio“ redakcijoje gražų įvairių lietuviškų atviručių ri- nkinį, susidedantį iš 18 20 štu- kų.

Prisiuntus už 2\$000 pašto ženklų, siunčiame atviručių rinkinį ir į provinciją paštu

Kaip sutvarkyta svetie- šalių identifikacija.

Pakeitus svetimšalių idenifikacijos tvarkã, niekam n- kalinga po keliolika valandų stovėti eilėse. Dabar kiek gali įteikti paruoštus dokumentus betkokiã salandã die- mdu nuo 8 iki 10 val. ryto, ir nuo 12 val. iki 6 val. vak- O nakties metu galima įteikti dokumentai nuo 8 val. 11 val. Įteikiant dokumentus kiekvienas asmuo gauna I- lį su numeriu, kurie esti skėjbiami „Diario Oficial“ k- vienã dieną sekant iš eilės. Visi asmens turintieji toje- noje paskelbtãj numerį privalo atsilankyti į identifika- (Gabinete de Investigaçoes ant rua dos Gusmões, 410). atsilaukus — numeris lieka be verties.

- Kad palengvinus lietuviams atlikti savo identifika- nepametant bereikalingai ne vieno darbo pusdienio, „Lietuvy“ skėlbisime ištisos savaitės kiekvienos dienos kiamus numerius.
Spalių 21 d. šeštadienis — nuo 6301 iki 6500
„ 23 d. pirmadienis — nuo 6501 iki 6800
„ 24 d. antradienis — nuo 6801 iki 7100
„ 25 d. trečiadienis — nuo 7101 iki 7400
„ 26 d. ketvirtad. — nuo 7401 iki 7700
„ 27 d. penktadienis — nuo 7701 iki 8000
„ 28 d. šeštadienis — nuo 8001 iki 8200

Turėte dar pasitelkti, kad pasitaikius darbo die- kokiai nors šventei, tai tos dienos šaukiamieji numeriai atidedami sekančiam dienai, o sekančios dienos nume- val iki kiti sekančiam dienai ir t. t.

Pats žinok ir kitam pasakyk, kad „Lietuvis“

vienintelis lietuviškas laikraštis Pietų Ame- rikoje, kuris duoda daugiausia domių žinių visuomet rašo teisybę.

ŠOFERIŲ MOKYKLA IR DESPASANTAS
Išrūpina teidima automobiliams, taip pat įvair- ūs leidimus iš estado ir municipalinių istaigų, rašo įvairius prašymus, išrūpina dokumentus so- feriams ir konduktoriams, daro pasų ir doku- mentų vertimus, išgauna pasams vizas ir natu- ralizacines dokumentus. SVETIMSALIULEGA- LIZACIJA ir t. t. Darbas greitas, seziringas ir pigus.
J. GRAGNANO & IRMŪS
Soferių mokykla:
Rastinė: Rua Lib. Badaró, 314
Sobreloja-sala 6 tel. 2-6974
Av. Rangel Pestana, 1010.

VILLA GUILHERMINA

Nuosavybės ir sklypų išskirstimo dokumentai užregis- truoti 1938 m. birželio 22 dieną įstaigoje „Setima Circuns- crição“ Nr. 4 pagal įstatymã N° 58 1937 m. gruodžio 10 d. Didelis sklypų pardavima ilgalaikiam išsimokėjimui be nuosimčių.

Plytos ir dokalkos veltui

Sklypai randasi tirščiausiai apgyventame rajone, į ku- rį iš S. Paulo eina 44 traukiniai į dieną. Prie Central do Brasil geležinkelio linijos.

Villa Guilhermina

300 metrų nuo stoties Villa Matilde—Penha. Autobusai „Villa Guilhermina“ eina kas 15 minučių iš rua Guayana, kampas Av. Celso Garcia. Yra elektras šviesa. Statoma nauja bažnyčia.

DARBININKAI, prekybininkai, tarnautojai, jaunoliai ir jaunuolės, ruoškitės tautiečiai. Taupykite atliekamus pinig- us ir įsigykite nuosavã žemės sklypã. Aminkite, kad jø vertė kasdien auga.

ŠEIMŲ TĖVAI, nupirkę sklypã savo vaikams. Tai bus geriausias jiems palikimas. Atminkite, kad pinigai leng- vai praleidžiami, o nuosavybės vertė yra amžina.

Civilinė bendrovė Villa Guilhermina parduoda savo že- mes sklypais ilgainiui išsimokėjimui, labai lengvomis sąly- gomis, pradėdant nuo 40\$000 į mėnesį be nuosimčių ir duo- dant Veltui PLYTAS BEI DOKALKAS. Tokiu būdu Jums proga įsigyti nuosavus namus ir pasiliuosoti nuo buto nuo- mos. Žinokite, kad mokėdami buto nuomã niekad neturėsite nuosavų namų.

Teiraukite pas mūsų agencijoje vietoj, arba rastinėje ant RUA 3 DE DEZEMBRO N° 485 andar SALA I S. PAULO.

Mėnesiniai biļetai traukiniu iš Norte stoties į ten ir atgal tik 7\$500 (arba 250 reisų į dieną į ten ir atgal).

CHIROMANTE

Mme Sedefa
Turėdama mokslo ir daugelio metų patyrimo šioje srityje, siūlo savo patar- navima. Neturite pasisekimų ir esate nelaimingas savo šeimoje arba komercioje? Turite kokių nepasisekimų, kurie jums kelia rūpesčių? Norite sugrãžinti savo draugystėn asmeni, kuris nuo jį su atsikyres? Norite pašalinti bile ko- kio blogybę? Norite turėti geros klofies darbę? Yra kitokių nenugalimų kliūčių? Negaidami kreipkitės į Mme. Sedefa, kuri suteiks gerą patarimų. Patarimas sąžiningas, garantuotas ir greitas. Rua Lavapés, 262, bondė ir omnibusų prie- durų. Priėmimo valandos kasdienã nuo 8 v. ryto iki 20 valandos, sekmaadieniai taip pat.
Aplankykite, kad įsitikintu- mėtė
Consulta 5\$000.

SKELBKI- TES TIK „LIETUVY“

MŪSU LAIKRAŠCIO IGALIOTINIAI PIETU AMERIKOJE

Pranešame lietuvių išėivių visuomenės žiniai, kad įvairiose lietuvių kolonijose Pietų Amerikoje yra «Lietuvio» įgaliotiniai, kurie įgalioti priimti laikraščio prenume- ratas, aukas, platinti laikraštį ir t. t. Čia žemiau dedame tų įgaliotinių pavardes ir jų adresus:

BRAZILIJOS

RIO DE JANEIRO: Jonas Ramanauskas, rua Bella Nr. 130. Atskirais numeriais laikraštį nusipirkti ir užsiprenumeruoti taip pat galima «Vilnies» S-goje, rua Senador Dantes, 121 ir pas J. Adamavičių, Praça Cond. Paulo de Frontim, 32.

S. PAULO: Lietuvių mokyklose Mokoje, Vila Beloje ir Parque das Naçoes pas mok. St. Jurevičių. Pas p. H. Vagnerį J. Frizzo bankiniuose namuose, rua Maua, 207. Pas J. Baužį Vila Zelinoje (prie pat lietuvių bažnyčios). Be čia paskelbtų vietų lai- kraštis pavieniais numeriais parduodamas pas atskirus platintojus, įvairiuose laikra- čių kioskuose ir «Lietuvio» redakcijoje, rua Banderantes, 474.

ARGENTINOJE

BUENOS AIRES: Antanas Vilutis, calle Cerrito, 1493 (Lietuvos Pasiuntinybėje) BERISSO: Vincas Stundžia c. Napoles ir Lisbõa kampas (Lietuvių mokykloje) Stasys Bigužas c. Nueva York, 4707.

URUGVAJUJE

MONTEVIDEO: Br. Savickas - Rio de Janeiro, 87 (liet. mokykl.) ir St. Šulpis c. calle Portugal, 4006 V. del Cerro.

Visi norintieji užsiprenumeruoti lai- rašų, nusipirkti pavieniais numeriais ar gauti kokių nors informacijų, gali kreiptis pas aukščiau išvardiu- mus mūsų įgaliotinius, kam kur arčiau ir patogiau.

«LIETUVIO» ADMINISTRACIJA.